

Oliwia Kołtuniak

Uniwersytet Łódzki

Katedra Informatologii i Bibliologii

e-mail: ol.koltuniak@gmail.com

 <https://orcid.org/0009-0002-1624-3536>

W kręgu muzyki rockowej i alternatywnej Analiza zawartości czasopisma muzycznego „Rock Sound” w latach 2020–2021

DOI: <https://doi.org/10.18778/0860-7435.36.03>

Abstrakt: „Rock Sound” to brytyjski magazyn o tematyce muzycznej. Celem artykułu jest analiza wydań czasopisma z lat 2020–2021. Na podstawie przeprowadzonej analizy prasoznawczej omówiono cechy charakterystyczne i strukturę numerów magazynu, prezentowane gatunki dziennikarskie oraz warstwę językową. Wyjaśniono również zmiany w czasopiśmie spowodowane pandemią COVID-19 i przedstawiono wydania specjalne magazynu. Artykuł ma na celu przybliżenie szerszemu kręgowi odbiorców omawiany periodyk.

Słowa kluczowe: „Rock Sound”, prasa hobbystyczna, prasa muzyczna, rynek prasowy w Wielkiej Brytanii

Wprowadzenie

„Rock Sound” to brytyjski magazyn rockowy wydawany od 1999 roku. Funkcjonuje on na rynku już ponad 20 lat i jest przykładem czasopisma muzycznego, które zapewnia profesjonalny przegląd brytyjskiego rynku muzyki rockowej. Jego opracowanie ma charakter nowatorski, jako że periodyk ten nie

był dotąd przedmiotem badań i jest mało rozpoznawalny w Polsce. Niniejsze opracowanie to jego analiza formalno-treściowa, obejmująca lata 2020–2021. Taką cezurę czasową wybrano z uwagi na aktualność i dostępność badanych numerów. Nie bez znaczenia był też okres pandemii COVID-19, przypadający na analizowany okres. Celem pośrednim opracowania jest omówienie sylwetek artystów prezentowanych na łamach czasopisma. Postawiono następujące pytania badawcze: (1) do jakiej kategorii czasopism można zaliczyć omawiany tytuł? (2) czy periodyk ten spełnia w praktyce warunki przypisane tej kategorii? (3) jakie gatunki dziennikarskie stosowane są w tego typu prasie? (4) czy w piśmie omawiani są artyści debiutujący na rynku? (5) jaka grupa wykonawców jest najczęściej prezentowana? (6) czy wśród wyróżnionych w czasopiśmie muzyków można znaleźć artystów spoza Wielkiej Brytanii? (7) czy tematyka pisma wykracza poza muzykę rockową? (8) czy pandemia COVID-19 wpłynęła w wyraźny sposób na czasopismo?

Przy opracowaniu magazynu zastosowano analizę zawartości prasy, metody analizy i krytyki piśmiennictwa, metody historyczną i statystyczną. Podstawowym źródłem informacji były numery analizowanego periodyku z lat 2020–2021 (ogółem 25 numerów, w tym trzy wydania specjalne) oraz strona internetowa magazynu. Wykorzystano również literaturę przedmiotu, m.in. *Słownik terminologii medialnej* (Warszawa 2012) oraz publikacje dotyczące rynku medialnego w Wielkiej Brytanii (Słupek, 2004).

Kwestie terminologiczne

W celu omówienia zagadnień terminologicznych dotyczących przyporządkowania analizowanego czasopisma do konkretnego rodzaju prasy przeprowadzono przegląd definicji dwóch typów: prasy hobbystycznej oraz muzycznej.

Według *Encyklopedii wiedzy o prasie* prasa hobbystyczna to wydawnictwa, których tematem są specjalistyczne zagadnienia z zakresu kultury, edukacji, nauki i innych dziedzin. Jest ona przeznaczona dla wąskiego kręgu odbiorców, co powoduje, że jej nakład zazwyczaj nie przekracza 15 tysięcy egzemplarzy. Cechuje ją duża amplituda periodiczności. Prasa ta pełni funkcję informacyjną, edukacyjną, rozrywkową, integracyjną oraz opiniotwórczą (Maślanka, 1976, s. 56). Z kolei w *Słowniku terminologii medialnej* prasa hobbystyczna jest definiowana jako „czasopisma zindywidualizowane pod względem tematyki i kręgu odbiorców, realizujące w stopniu ograniczonym aktualność i uniwersalność treści” (Pisarek, 2001, s. 26).

Przywołane definicje pozwalają stwierdzić, że prasa hobbystyczna to czasopisma specjalistyczne, adresowane do wąskiego kręgu pasjonatów i znawców danej tematyki. Na łamach tego typu prasy odnaleźć można treści związane

z zainteresowaniami pozazawodowymi czytelników. Wydawnictwa te ukazują się w niskim nakładzie, zazwyczaj w częstotliwości miesięcznej lub kwartalnej.

Zarówno dawniej, jak i współcześnie, popularnym hobby jest muzyka i różne zagadnienia z nią związane. Na rynku zarówno polskim, jak i zagranicznym można znaleźć czasopisma poświęcone z różnym gatunkom muzycznym. Z uwagi na przedmiot artykułu warto przytoczyć definicję prasy muzycznej. Według Juliana Maślanki jest to:

ogół czasopism poświęconych zagadnieniom muzyki i życia muzycznego o różnym poziomie i zakresie specjalizacji w zależności od kręgu czytelników, dla których w założeniu wydawcy dane czasopismo jest przeznaczone (1976, s. 46).

Z kolei Czesława Zawrotniak definiuje prasę muzyczną jako „zbiór czasopism poświęconych problematyce związanej z muzyką i życiem muzycznym” (Zawrotniak, 2017, s. 2). Autorka podkreśla, że czasopisma muzyczne mogą mieć charakter naukowy lub specjalistyczny. Natomiast inna badaczka, Joanna Mikosz dodaje, że prasa muzyczna dzieli się ze względu na tematykę na czasopisma muzyczne i okołomuzyczne, a z uwagi na rodzaj opisywanej muzyki na ogólnomuzyczne i monomuzyczne oraz poświęcone danemu instrumentowi (Mikosz, 2012, s. 5–6).

Biorąc pod uwagę powyższe definicje można stwierdzić, że prasa muzyczna jest jednocześnie prasą hobbystyczną. Czasopisma hobbystyczne dotyczą konkretnego, specjalistycznego tematu, co cechuje również periodyki muzyczne, w których poruszane są ściśle określone zagadnienia związane z muzyką. Wstępna analiza magazynu „Rock Sound” pozwala zaliczyć ten tytuł do prasy hobbystycznej z zakresu muzyki. Teza ta zostanie zweryfikowana w poniższym opracowaniu.

Uwzględniając fakt, że czasopismo to wydawane jest w Wielkiej Brytanii, warto przytoczyć najważniejsze informacje związane z rynkiem prasowym w tym kraju.

Rynek prasowy w Wielkiej Brytanii

Rynek prasowy w Wielkiej Brytanii¹ jest najstarszym tego typu rynkiem w Europie – jego historia sięga aż XVI wieku (Słupek, 2004, s. 33). Od lat sześćdziesiątych XVII wieku wydawano magazyny specjalistyczne, w tym naukowe, literackie oraz pierwsze pisma dla kobiet. Warto wspomnieć, że pierwsze czasopisma opiniotwórcze takie jak „Spectator” (Londyn, 1828–) i „The Times” (Londyn, 1785–) czy niedzielny „The Observer” (Londyn, 1791–) były

¹ Z uwagi na wymogi objętościowe tekstu przedstawiony zostanie jedynie zarys historyczny brytyjskiego rynku prasowego.

prekursorami nie tylko samej prasy brytyjskiej, ale również prasy europejskiej. Innymi ważnymi tytułami są „Daily Telegraph” (Londyn, 1855–) oraz „Daily Mail” (Londyn, 1896–), które zapoczątkowały prasę popularną, charakteryzującą się krótkimi, przystępnymi tekstami o tematach sensacyjnych. Stały się one przełomowymi tytułami na rynku prasowym. Badacze opisują ten okres jako przejście od rzemieślniczej do przemysłowej produkcji prasy, na co wpływ miała również rewolucja przemysłowa. W 1695 r. ustanowiono wolność prasy w Wielkiej Brytanii, a w 1855 r. zniesiono, funkcjonujący dotąd, podatek prasowy. Istotne dla zmian na rynku były również działania dziennikarzy, którzy w latach osiemdziesiątych XIX w. starali się o wprowadzenie nowoczesnych form redagowania prasy, co nazywane jest walką o „nowe dziennikarstwo” (Słupek, 2004, s. 34–35).

Współcześnie najlepiej sprzedającymi się tytułami na rynku są: „Daily Mail” (Londyn, 1896–), „Daily Mirror” (Londyn, 1903–), „Daily Telegraph” (Londyn, 1855–), „Mail on Sunday” (Londyn, 1982–), „Metro” (Londyn, 1999–), „London Evening Standard” (Londyn, 1827–), „The Sunday Times” (Londyn, 1821–), „The Sun” (Londyn, 1964–) i „The Sun on Sunday” (Londyn, 2012–) oraz „The Times” (Londyn, 1785–) (Top 10 U.K. Newspapers..., 2022). Brytyjski rynek prasowy charakteryzuje się wysoką kulturą polityczną i mechanizmami samoregulacji. Obroną i regulowaniem etycznej działalności mediów zajmują się Press Complaints Commission, a także opracowany przez British National Union of Journalists kodeks etyki dziennikarskiej.

Jednak podobnie jak w innych krajach, tak i w Wielkiej Brytanii w ostatnich latach następuje znaczny spadek czytelnictwa prasy. Coraz mniej osób kupuje periodyki drukowane; krajowy nakład gazet i czasopism spada od lat nawet wśród wiodących tytułów, takich jak wspomniany wcześniej „Daily Mail”. W latach 2021–2022 sześciu brytyjskich wydawców odnotowało roczny spadek nakładów o ponad 20 procent. Jest to spowodowane popularyzacją internetowych źródeł informacji, co potwierdza badanie przeprowadzone przez pracowników firmy Statista w 2022 roku (Newspaper industry...). Jego wyniki pokazują, że Internet był jednym z głównych źródeł wiadomości dla mieszkańców Wielkiej Brytanii.

Niektóre wydawnictwa, jak np. „The Independent” (Londyn, 1986–) zaprzestały wydawania drukowanych wersji czasopism i skupiły się na publikowaniu wiadomości w portalach informacyjnych online. Oznacza to, że wydawcy prasowi mogą mieć problemy w pozyskaniu oraz utrzymaniu czytelników i muszą się dostosować do zmieniającego się rynku czytelniczego.

Na rynku brytyjskim wydawanych jest duża liczba tytułów hobbystycznych, poświęconych różnym pasjom, jak np. fotografia, szycie i robienie na drutach, budowanie modeli pojazdów, kreatywne pisanie, rysowanie, dekorowanie wnętrza i wiele innych (Best Sellers..., 2023).

W Wielkiej Brytanii obecnych jest także wiele tytułów muzycznych. Najbardziej znanymi czasopismami są: „Fact Magazine” (Londyn, 2003–), „Kerrang!” (Londyn, 1981–), „Metal Hammer” (Londyn, 1983–), „Mojo” (Londyn, 1993–) oraz „Rock Sound” (Londyn, 2009–), który jest głównym przedmiotem tego artykułu.

Ogólna charakterystyka czasopisma

Pierwszy numer magazynu „Rock Sound” został wydany w kwietniu 1999 r. w Londynie. Pierwszym wydawcą tytułu był francuski Editions Free-way. Następnie w 2004 r. właścicielem periodyku, a jednocześnie redaktorem naczelnym, został Patrick Napier. W 2020 r. zastąpił go Simon Simmons. Obecnie (2023) czasopismo jest nadal wydawane przez francuską spółkę, jednak działającą od 2005 r. pod nową nazwą: Rock Sound LTD. Firma od 2023 r. jest częścią Whynow Media group. Z periodykiem współpracują między innymi: Andy Biddulph, Ryan Bird, Kelly Challis, Ben Crudginton, Becky Dorgan, Brii Jamieson, Rob Sayce, Baylee Sowter-Halling, Henry Tucker i James Wilson-Taylor. W latach 1999–2015 jako dodatek do czasopisma dołączano składanki na płycie CD z utworami artystów prezentowanych w czasopiśmie.

„Rock Sound” jest miesięcznikiem o objętości 68 stron. Można go nabyć w ramach rocznej subskrypcji lub jako pojedyncze egzemplarze w formie papierowej lub online w cenie £3.99 (około 20 zł). Jest drukowany w formacie A4, a jego średni nakład według danych z 2016 roku wynosił około 14 tysięcy egz. (Consumer Magazines..., 2016)². Obecnie „Rock Sound” nie jest jedynie czasopismem muzycznym, lecz całą marką zajmującą się różnymi formami przekazywania informacji o współczesnej muzyce rockowej – prowadzona jest strona internetowa i profile w mediach społecznościowych, publikowane są materiały wideo i tworzony jest merch³ dla fanów zespołów. Miesięcznie marka dociera do ponad 1,5 miliona odbiorców (Rock Sound. W: *LinkedIn*). Od 2019 roku na rynku funkcjonuje firma o nazwie Rock Sound Records, specjalizująca się w wydawaniu kaset i płyt winylowych.

Redakcja „Rock Sound” stawia na prezentację nie tylko znanych twórców muzyki rockowej, ale stara się również kreować trendy i odkrywać wschodzące gwiazdy rocka, co udało się z takimi gwiazdami jak Paramore czy My Chemical Romance.

Według danych opublikowanych na profilu na LinkedIn, odbiorcą docelowym „Rock Sound” jest pasjonat muzyki rockowej w wieku od 15 do 24 lat.

² Na podstawie dostępnych źródeł nie udało się ustalić liczby średniego nakładu czasopisma w latach 2017–2022.

³ Merch (inaczej merchandise) – gadzety i ubrania związane z artystami muzycznymi przeznaczone dla fanów.

W Rock Sound Media Pack⁴ z roku 2013 redaktor twierdził, że 85% odbiorców korzysta z czasopisma jako sposobu na odkrycie nowej muzyki i trendów. Według PocketMags – strony wydawcy magazynu online – czasopismo „szczyli się swoją autentycznością i relacją z najnowocześniejszej muzyki, aby pomóc ci być na bieżąco ze wszystkim, co ważne na scenie muzyki rockowej” (w jęz. oryginalu; Rock Sound. W: *PocketMags*). Aby potwierdzić powyższe zapewnienia wydawców pisma, przeprowadzono dokładne badanie zawartości miesięcznika.

Cechy formalno-wydawnicze „Rock Sound”

Standardowy numer „Rock Sound” jest tworzony według ustalonego schematu i posiada trzy główne działy⁵: *Out Front & Regulars*, *Breakout* oraz *Features*. Zaznaczyć należy, że artykuły w czasopiśmie uszeregowane są w innej kolejności niż w spisie treści, jednak zawsze kwalifikują się one do jednej z trzech wcześniej wymienionych sekcji.

Do działu *Out Front & Regulars* zaliczany jest artykuł wstępny w każdym numerze („Out Front”), który jest wywiadem z jednym artystą otwierającym każde czasopismo (np. Black VeilBrides; *Rock Sound*. Nr 261. Luty 2020) oraz dwie stałe rubryki umieszczane na końcu numeru: „Gear Up” (przedstawienie merchu artystów i produktów sponsorowanych) i „Perfect Ten” (przeгляд dziesięciu nowych albumów rockowych wydanych w danym miesiącu). W numerach z początku roku 2020 w dziale pojawiały się również dwie rubryki: „Chrissy’s Corner” (felieton Chrissy Costanza, wokalistki zespołu Against The Current; *Rock Sound*. Nr 261. Luty 2020) oraz „The Secret Rock Star” (artykuł napisany przez anonimowego autora – „sekretnego członka pewnego zespołu”; *Rock Sound*. Nr 261. Luty 2020). Te dwie rubryki zostały pominięte w numerze z kwietnia 2020 roku i później nie wróciły na łamy czasopisma. W wydaniu z lutego 2020 pojawiła się rubryka „Ask Awsten” zawierająca odpowiedzi na pytania fanów przesyłane na adres e-mail do Awstena Knighta, wokalisty zespołu Waterparks. Pytania czytelników dotyczyły różnorodnych tematów, m.in. jak rozpocząć karierę muzyczną i wypromować swój zespół, jaki rodzaj muzyki inspirowuje artystę czy nawet na jaki kolor fan powinien ufarbować swoje włosy.

W dziale *Breakout* są promowani nowi i mniej znani artyści rockowej sceny muzycznej. W jego skład wchodzi dwie stałe rubryki: „Breakout”, która zawiera krótki, jednostronicowy artykuł na temat działalności wybranego artysty (np. Static Dress; *Rock Sound*. Nr 261. Luty 2020) oraz „Breaking Through” (np. Zespoły

⁴ Media pack (inaczej media kit, press kit lub presspack) – zbiór materiałów przygotowany przez firmę w celu zaprezentowania i promowania własnej działalności dla potencjalnych inwestorów lub klientów, w tym przypadku: materiał prezentujący czasopismo „Rock Sound”.

⁵ Wymienione i opisane w kolejności występowania w magazynie.

Kaonashi czy Like Giants; *Rock Sound*. Nr 261. Luty 2020). Jest on zbiorczym zaprezentowaniem ośmiu mniej popularnych muzyków rockowych.

Do działu Features zostają zaliczane wszystkie inne, najczęściej kilkustronicowe wywiady z jednym artystą. Jest to zazwyczaj od 1 do 3 wywiadów, w tym najważniejszym z nich jest temat numeru przedstawiony na okładce. Dział zawiera stale rubryki takie jak: „The Story Behind...” (przedstawienie historii zawartej w konkretnym utworze danego wykonawcy, np. opis piosenki „Everything is Alright” grupy Motion City Soundtrack; *Rock Sound*. Nr 261. Luty 2020), „The First...” (odpowiedzi na pytania o „pierwsze razy” artysty, np. Zech Pluisterz zespołu Sleep On It; *Rock Sound*. Nr 261. Luty 2020) czy „My Space” (miejsce dla jednego artysty na narysowanie autoportretu i napisanie listu do siebie z przyszłości). Rubryka „On A Roll” zawiera kompilację zdjęć zrobionych przez jednego artystę, zaś w ramach „Bucket List” publikowane są pytania i odpowiedzi na temat planów danego artysty.

W latach 2020–2021 opublikowano trzy numery specjalne czasopisma „Rock Sound” (zob. Ilustracje 1–3). Dwa z nich są coroczną tradycją – zapoczątkowaną w 2017 roku – „The Rock Sound Awards”, przyznawania artystom nagród w pierwszym numerze roku. Te wydania cechuje unikatowa lista artykułów, która odbiega od standardowego numeru periodyku. Zdjęcia do tych wydań przygotowano podczas specjalnych sesji zdjęciowych, a kolorystyka pism jest utrzymana w odcieniach złota, czerni i bieli.

W numerze ze stycznia 2020 r. informowano o przyznaniu 10 nagród. W czasopiśmie znalazło się 10 wywiadów z laureatami (np. Best Breakthrough Artist – Stand Atlantic czy Rock Sound Icon – Mark Hoppus, *Rock Sound*. Nr 260. Styczeń 2020). Numer rozpoczynał się i kończył krótkim listem od redakcji „Rock Sound” z życzeniami na Nowy Rok oraz słowami podsumowania poprzedniego roku. Ponadto, to wydanie posiadało 10 różnych okładek – każdą z innym zdjęciem nagrodzonych artystów (*Rock Sound*. Nr 260. Styczeń 2020).

Numer specjalny ze stycznia 2021 r. był podobny do wydania z roku poprzedniego, jednak o wiele bardziej skromny, jeśli chodzi o liczbę wyróżnionych artystów (tylko trzech). Spowodowała to pandemia COVID-19, co redakcja zaznaczyła w liście otwierającym numer styczniowy z 2021 roku, słowami: „Wybraliśmy trzech artystów, którzy wydali albumy i osiągnęli różne rzeczy w tym roku, zarówno z powodu, jak i pomimo globalnej pandemii” [tłum. aut.] (*Rock Sound*. Nr 273. Styczeń 2021).

Trzeci numer specjalny niekoniecznie powinien nosić takie określenie – jest to wydanie z lata 2020 r., które było dodatkowym numerem opublikowanym w tym roku oprócz comiesięcznych wydawnictw. Była to jedyna cecha wyróżniająca ten numer spośród innych z tego roku. Strukturalnie i tematycznie był on identyczny z wydaniem standardowymi. W 2021 r. nie wydano latem dodatkowego numeru.

Ilustracje 1–3. Numery specjalne „Rock Sound” z lat 2020–2021

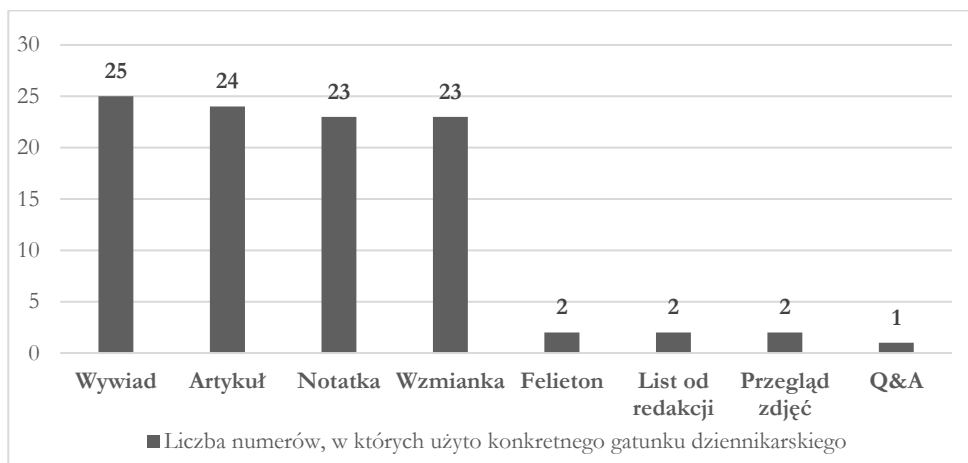

Źródło: od lewej: „Rock Sound” styczeń 2020, lato 2020, styczeń 2021

W badanym okresie ma łamach „Rock Sound” zamieszczane były reklamy związane tematycznie z czasopiśmem. Były to m.in. reklamy tras koncertowych lub festiwalu muzycznych, reklamy nowego albumu lub innych projektów, wytwórni muzycznych oraz sklepów i firm związanych z branżą np. sprzedających merch. Marki i artyści reklamowani w czasopiśmie to m.in. Slam Dunk Festival, Green Day, Bowling For Soup, Rise Records czy AwesomeMerch.

Analiza najczęściej pojawiających się w czasopiśmie gatunków dziennikarskich pozwala na ustalenie ich liczby i określenie różnic między poszczególnymi wydaniem „Rock Sound” (zob. Wykres 1):

Wykres 1. Gatunki dziennikarskie pojawiające się w „Rock Sound” w latach 2020–2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy czasopiśm

Jak wykazano na wykresie, w każdym z analizowanych numerów pojawił się wywiad. W prawie wszystkich numerach pisma zamieszczono artykuły, notatki i wzmianki. Najbardziej obszerne pod względem objętości były wywiady i artykuły. Notatki na temat mniej znanych artystów i ich twórczości pojawiały się w rubryce „Breaking Through”. W każdym numerze z lat 2020–2021, w rubryce „Perfect Ten” znalazła się jedna notatka i dziewięć wzmianek o nowościach muzycznych. Nieliczne numery zawierały felietony (luty i marzec 2020), listy od redakcji (podsumowania poprzedniego roku muzycznego i działalności czasopisma; numery specjalne „The Rock Sound Awards”: styczeń 2020 i styczeń 2021) oraz przeglądy zdjęć (luty i marzec 2020) oraz Q&A (luty 2020).

W numerach czasopisma wydanych w latach 2020–2021 łącznie opublikowano 717 tekstów. W standardowych wydaniach periodyku zarówno liczba tekstów, jak i gatunków dziennikarskich nie zmieniała się. Istotna zmiana w stałej strukturze magazynu nastąpiła w numerze kwietniowym z 2020 r., co spowodowało usunięcie felietonów oraz przeglądu zdjęć z czasopisma w kolejnych wydaniach. W magazynach wydanych przed kwietniem 2020 r. publikowano 35–36 tekstów. Numery wydane później zawierały 30 tekstów. Odstępstwem od reguły były dwa numery specjalne, zatytułowane „The Rock Sound Awards”, w których pojawiły się listy od redakcji i wywiady. Wydania te posiadały również najmniej tekstów: numer ze stycznia 2020 zawierał 10 wywiadów, a numer ze stycznia 2021 – tylko 3 wywiady.

Język stosowany w tekstach zamieszczanych na łamach czasopisma w analizowanym okresie był najczęściej nieformalny – używane były zwroty typowo humorystyczne, np. informacja o prawach autorskich: „Żadna część Rock Sound nie może być powielana w całości ani w części bez uprzedniej zgody wydawcy (co obejmuje przesyłanie jej online, dzieciaki). Nasi prawnicy będą w pobliżu (i są śmiertelnie przerażający)” [tłum. aut.](Rock Sound. Nr 261. Luty 2020). Innym przykładem stosowania żartobliwych zwrotów były skrótowe opisy artykułów zamieszczone w spisach treści numerów, np. gra słów: rozwinięcie skrótu ADVICE, żart związany z Agentem 007 i stwierdzenie, że „nowy rok, nowy merch”. (zob. Ilustracja 4):

Ilustracja 4. Przykłady humorystycznego stylu pisania w „Rock Sound”

14 ASK AWSTEN

Here's where we turn for ADVICE (Awsten's Damn Very Interesting Cool Explanations).

16 THE SECRET ROCK STAR

They're a bit like 007, just with more tour laminates and way less cars that turn into submarines.

18 GEAR UP

As the famous saying goes: new year, new merch.

Źródło: badania własne

Redaktorzy i dziennikarze piszący do czasopisma stosowali nieformalne zwroty adresowane do czytelnika oraz używali gry słów i żartów, by zaciekawić i zachęcić odbiorcę do lektury tekstu. Atrakcyjność magazynu była osiągana również poprzez prostą szatę graficzną.

Makieta czasopisma „Rock Sound” zmieniała się na przestrzeni lat. Ostatnia zmiana szaty graficznej nastąpiła w październikowym numerze z 2018 r. Wcześniejszy design przypominał czasopisma popularne z początku XXI wieku i cechował się dużą ilością tekstu na okładce oraz bardzo obfitymi grafikami podobnymi do wydawnictw tabloidalnych. Nowy design był natomiast bardzo minimalistyczny, cechował się małą ilością lub brakiem tekstu na okładce oraz mniejszą liczbą elementów graficznych w artykułach. Sekcja zajmująca się grafiką czasopisma w 2018 r. stworzyła również nowy, prosty logotyp składający się z dużej litery „R”, zastępujący poprzednie, większe logo, które zawierało całą nazwę periodyku z pierwszą literą otoczoną kołem. Współcześnie logo jest umieszczane w lewym górnym rogu okładki, w przeciwieństwie do starszych wydań, gdzie zajmowało ono całą górę strony tytułowej. Ta zmiana sprawiła, że czasopismo może być postrzegane jako bardziej prestiżowe, a przez to wiarygodne w swoich przekazach. Zmiana szaty graficznej miała na celu „unowocześnienie” wyglądu czasopisma i odróżnienie od typowo tabloidalnych tytułów na rynku. Treści przedstawiane były ciekawie pod względem graficznym, można znaleźć kreatywne elementy wplecione w stały wygląd pisma, co wygląda profesjonalnie a jednocześnie ciekawie. W analizowanych wydaniach pisma częścią graficzną zajmowała się Kelly Challis. W dalszej części artykułu w ramach porównania zmian graficznych zamieszczono kopie okładek numerów magazynu z września 2018 r. i marca 2020 r. (zob. Ilustracje 5 i 6).

Ilustracje 5 i 6. Stara i nowa szata graficzna czasopisma „Rock Sound”

Źródło: „Rock Sound” wrzesień 2018 (po lewej) i październik 2018 (po prawej)

Charakterystycznymi elementami graficznymi były wersaliki stosowane w tytułach, krótkich wprowadzeniach oraz zapisie autorstwa tekstów. Zdjęcia najczęściej zajmowały całą lub znaczną część strony i miały charakter oryginalny (wykonywane były specjalnie na potrzeby artykułu czy wywiadu). W niektórych tekstach, głównie w tzw. *Tematach numeru*, stosowano dodatkowe elementy typograficzne, tak jak w poniższym przykładzie: litera „O” w słowie „road” oznaczającym w języku angielskim drogę, przypomina ją wyglądem (zob. Ilustracja 7).

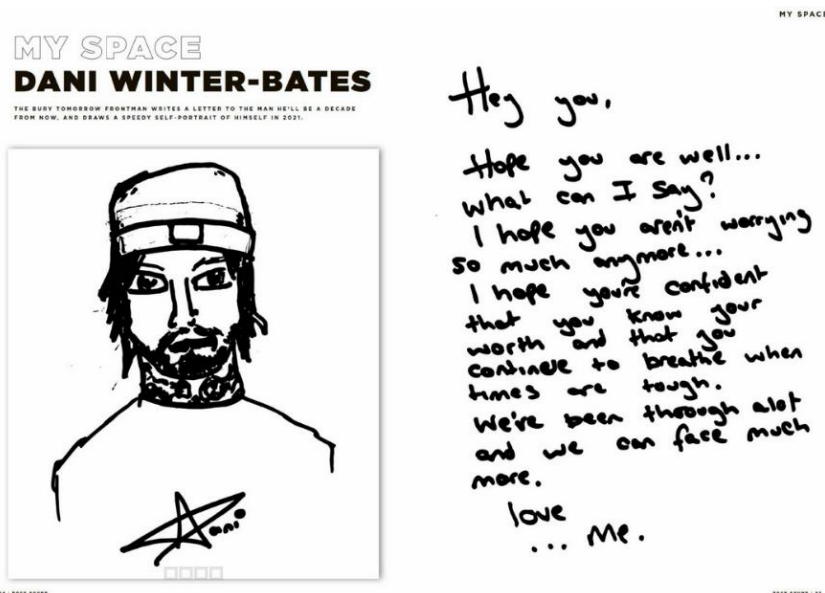
Ilustracja 7. Przykład szaty graficznej „Rock Sound”
– artykuł o zespole Fit For A King

Źródło: „Rock Sound” wrzesień 2020

Najbardziej interesującą pod względem graficznym jest rubryka „My Space”. Współtworzą ją muzycy: każdy z nich rysuje autoportret oraz pisze list do siebie. To oznacza, że w każdym wydaniu czasopisma można znaleźć nową, unikatową grafikę autorstwa danego artysty. Jest to interesujące rozwiązanie, które przyciąga uwagę odbiorcy i zachęca do przeczytania kolejnego numeru. Na przykład, w jednym z wydań pisma, frontman Bury Tomorrow, Dani Winter-Bates, stworzył rodzaj autoportretu (zob. Ilustracja 8):

Ilustracja 8. Sekcja „My Space”

Źródło: „Rock Sound” luty 2021

Promowani artyści

„Rock Sound”, jak sama nazwa może sugerować, jest pismem skupiającym się na artystach reprezentujących muzykę rockową. Rock to jeden z najpopularniejszych gatunków muzycznych na świecie, który powstał w latach 50. XX wieku w USA, a następnie został spopularyzowany w innych krajach w latach 1960–1990. Ten rodzaj muzyki wywodzi się z rockandrolla, gatunku będącego podstawową formą leżącą u fundamentów wszystkich stylów rockowych i zawierającego w sobie wpływy rhythm and bluesa (R&B), country i tradycyjnego jazzu. Znanymi reprezentantami początków różnych gatunków muzyki rockowej byli Elvis Presley (amerykański rock and roll, lata 50. XX w.), The Beatles (brytyjski rock, lata 60. XX w.), Bob Dylan (połączenie rock and rolla, popu oraz folku, lata 60. XX w.), Jimi Hendrix (połączenie bluesa, jazzu, rocka

i soulu, lata 60. XX w.), Bob Marley (połączenie soulu, reggae i gitar rockowych, lata 70. XX w.), Madonna (połączenie nowojorskiego disco z nową formą promocji muzyki w telewizji, lata 80. XX w.) oraz Public Enemy (amerykański rap, lata 80. XX w.) (Rockmusic. W: *Brittanica*). Tematyka utworów jest różnorodna: występują w nich rozważania na poważne tematy polityczne i społeczne, jak również bardziej emocjonalne przemyślenia o miłości.

Na łamach czasopisma łącznie przedstawiono 467 różnych artystów rockowych. Przeprowadzona analiza pozwoliła ustalić, ile razy każdy z nich pojawił się w materiałach prezentowanych w periodyku (brano pod uwagę jedynie artykuły, pominięto reklamy albumów lub tras koncertowych). Uzyskane wyniki przedstawiono w Tabeli 1, w której wymieniono artystów najczęściej występujących na łamach czasopisma w badanym okresie.

Tabela 1. Najczęściej opisywani artyści w latach 2020–2021

Lp.	Nazwa artysty	Liczba tekstów dotyczących danego artysty
1.	The Maine	6
2.	Waterparks	6
3.	Against The Current	5
4.	All Time Low	5
5.	Black Veil Brides	5
6.	Creper	5
7.	Dance Gavin Dance	5
8.	Of Mice & Men	5
9.	PVRIS	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy zawartości czasopisma

Przeważająca liczba artystów (329 z 467) została zaprezentowana w „Rock Sound” tylko raz. Duża liczba pojedynczych wystąpień związana jest z działem *Breakout*, poświęconym debiutującym muzykom oraz rubryką „Perfect Ten” promującą nowe albumy muzyczne. Te części czasopisma charakteryzują się skrótowością przekazów oraz różnorodnością prezentowanych artystów. Potwierdza to politykę redakcyjną, która opiera się na promocji i „odkrywaniu” mniej znanych muzyków.

Jak wykazała analiza, 120 twórców muzycznych wystąpiło w periodyku 2 lub 3 razy. Siedmiu muzyków opisano na łamach czasopisma pięciokrotnie. Byli to: Against The Current, All Time Low, Black Veil Brides, Creper, Dance Gavin Dance, Of Mice & Men oraz PVRIS. Dwóch artystów wyróżniono 6 razy (Waterparks oraz The Maine). Wymienieni twórcy byli znani w środowisku muzycznym i informacje o nich pojawiały się w różnych rubrykach magazynu, w tym również jako temat numeru. Zespoły Against The Current oraz Waterparks prezentowane były również w felietonach „Chrissy’s Corner” oraz w rubrykach Q&A „AskAwsten”.

Przeprowadzono także analizę miejsca pochodzenia twórców muzycznych prezentowanych w periodyku. Jej celem była odpowiedź na pytanie, czy w „Rock Sound” pisano tylko o artystach angielskich czy także o muzykach spoza Wielkiej Brytanii (zob. Tabela 2).

Tabela 2. Kraj pochodzenia artystów prezentowanych w „Rock Sound” w latach 2020–2021

Lp.	Kraj	Liczba artystów pochodzących z danego kraju
1.	Stany Zjednoczone	263
2.	Wielka Brytania	123
3.	Australia	30
4.	Kanada	22
5.	Szwecja	5
6.	Francja	4
7.	Niemcy	4
8.	Japonia	3
9.	Dania	2
10.	Holandia	2
11.	Irlandia	2
12.	Norwegia	2
13.	Bulgaria	1
14.	Czechy	1
15.	Malezja	1
16.	Szwajcaria	1
17.	Włochy	1
OGÓŁEM		467

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy zawartości czasopisma

W latach 2020–2021 najczęściej pisano o artystach pochodzących ze Stanów Zjednoczonych (263) oraz Wielkiej Brytanii (123), co stanowi 83% całkowitej liczby zaprezentowanych muzyków. Kraje te charakteryzują się rozbudowaną sceną muzyczną w porównaniu do innych państw (np. Czech, Szwajcarii), co zapewne dało tak wysokie liczby. Redakcja „Rock Sound” nie koncentrowała się jednak tylko na artystach pochodzących z krajów anglojęzycznych, ale również popularyzowała twórczość muzyków z innych części Europy i świata. Promowani muzycy pochodzili z 17 krajów, m.in. Australii, Kanady, Szwecji, Japonii, Bulgarii i Malezji.

Kolejnym krokiem w analizie magazynu było ustalenie listy autorów piszących dla „Rock Sound” w badanych latach. Warto zaznaczyć, że w rubrykach „Breaking Through” i „Perfect Ten” nie podano informacji o autorstwie, podobnie jak w przypadku „My Space” czy „On A Roll”. Jednak z uwagi na osobisty charakter materiałów ich autorstwo można przypisać opisywanym w periodyku muzykom. Wyniki badań zaprezentowano w Tabeli 3.

Tabela 3. Wykaz autorów wraz z liczbą omówionych przez nich muzyków w latach 2020–2021

Lp.	Autor	Liczba artystów opisanych przez autora
1.	Jack Rogers	65
2.	Maddy Howell	64
3.	Rob Sayce	20
4.	Steven Loftin	15
5.	James Wilson-Taylor	13
6.	Ben Tipple	11
7.	Andy Biddulph	9
8.	Awsten Knight	1
9.	Brii Jamieson	1
10.	Chrissy Costanza	1
11.	Christina Maria Webb	1
OGÓŁEM		201

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy zawartości czasopisma

W omawianym okresie autorami największej liczby omówionych sylwetek artystów byli Jack Rogers oraz Maddy Howell. Każdy z nich przedstawił ponad 60 różnych twórców muzyki alternatywnej. Od 9 do 20 artystów zaprezentowali: Rob Sayce, Steven Loftin, James Wilson-Taylor, Ben Tipple i Andy Biddulph. Po jednym artyście przedstawili: Awsten Knight, Brii Jamieson, Chrissy Costanza oraz Christina Maria Webb.

Rock jest muzyką, w której często łączone są elementy wielu innych gatunków muzycznych, co wpływa na mnogość kategorii, podgatunków i stylów. Jeden artysta rockowy może więc tworzyć muzykę zaliczającą się do wielu stylów czy podgatunków. Zjawisko to można zauważyć także wśród muzyków omawianych w „Rock Sound”. Gatunki muzyczne przedstawiane w czasopiśmie zaprezentowano w Tabeli 4:

Tabela 4. Lista najczęściej występujących gatunków muzycznych w „Rock Sound” w latach 2020–2021

Lp.	Gatunek muzyczny	Liczba artystów reprezentujących gatunek
1.	rock	223
2.	pop	174
3.	metal	157
4.	punk	144
5.	alternative rock	116
6.	metalcore	104
7.	pop punk	86
8.	emo	68
9.	post-hardcore	64
10.	alternative	51
11.	indie rock	45
12.	alternative metal	43
13.	pop rock	39
14.	rap	32
15.	punk rock	27
16.	hardcore punk	26
17.	nu metal	24
18.	power pop	23
19.	emo pop	22
20.	melodicmetalcore	20
21.	hard rock	18
22.	progressive metal	15
23.	melodichardcore	14
24.	acoustic	13
25.	heavy metal	13
26.	acoustic rock	12
27.	deathcore	12
28.	indie pop	12
29.	electro pop	11
30.	emo rap	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy czasopisma

W periodyku opisano 467 artystów reprezentujących łącznie 101 różnych gatunków muzycznych. W powyższej tabeli wymieniono 30 najpopularniejszych odmian muzyki rockowej, metalowej i pop pod względem liczby reprezentujących dany gatunek artystów w analizowanym okresie. Najczęściej omawianym rodzajem muzyki był rock (223 artystów). Nie jest to zaskakujący wynik, biorąc pod uwagę profil czasopisma. Reprezentantami gatunku rocka w omawianych numerach byli m.in. Against The Current, Don Broco, MaydayParade, Normandie i The Maine. Omówiono także: alternative rock (116 artystów),

indie rock (45 artystów), pop rock (39 artystów), punk rock (27 artystów), hard rock (18 artystów), acoustic rock (12 artystów).

Drugim gatunkiem muzycznym reprezentowanym w czasopiśmie był pop (174 artystów) i jego podgatunki, takie jak: pop punk (86 artystów), pop rock (39 artystów), power pop (23 artystów), emo pop (22 artystów), indie pop (12 artystów) i electro pop (11 artystów). Muzykami tworzącymi utwory popowe zaprezentowanymi w analizowanych numerach periodyku byli m.in. AFI, All Time Low, IDKHOW, Waterparks i PVRIS.

Kolejnym typem muzyki, któremu na łamach „Rock Sound” poświęcono wiele miejsca był metal (157 artystów) oraz następujące jego podgatunki: metalcore (104 artystów), alternative metal (43 artystów), nu metal (24 artystów), melodic metal core (20 artystów), progressive metal (15 artystów), heavy metal (13 artystów) i rap metal (9 artystów). Reprezentantami tego gatunku w czasopiśmie byli m.in. August Burns Red, Bury Tomorrow, Black Veil Brides, Ice Nine Kills oraz Of Mice & Men.

Innym promowanym gatunkiem muzycznym był punk (144 artystów), jak również jego podgatunki, takie jak: pop punk (86 artystów), punk rock (27 artystów) oraz hardcore punk (26 artystów). Artystami omówionymi w periodyku tworzącymi muzyką punkową byli m.in. Creeper, Frank Iero, Knuckle Puck, Neck Deep i Salem.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że w „Rock Sound” popularyzowane były różne typy muzyki. Redakcja czasopisma nie ograniczała zakresu tematycznego do rocka, ale prezentowała również muzyków popowych, metalowych i punkowych.

Zmiany spowodowane pandemią COVID-19

W 2020 r. rozpoczęła się pandemia COVID-19, która spowodowała wiele zmian na rynku prasowym w Wielkiej Brytanii. „Rock Sound” nie był w tym przypadku wyjątkiem. W czasopiśmie nastąpiły dwie, spowodowane pandemią, zmiany. Pierwszą z nich była zmniejszona objętość periodyku i zmiana w jego strukturze. Przez problemy związane z pracą nad magazynem liczba dłuższych artykułów i wywiadów zamieszczanych w czasopiśmie spadła z 18–19 do 14, a następnie do tylko 12 tekstów w jednym numerze. To sprawiło, że liczba stron w numerach zmniejszyła się z 92 do 68. Ponadto usunięto kilka stałych rubryk takich jak „On A Roll”, „Chrissy’s Corner” czy „The Secret Rock Star”.

Drugą zmianą w czasopiśmie był skład redakcji. Poniżej zaprezentowano stopki redakcyjne z trzech wydań periodyku w roku 2020, które potwierdzają zauważoną zmianę (zob. Ilustracje 9–11):

Ilustracje 9–11. Skład redakcji w „Rock Sound” na przestrzeni roku 2020

PUBLISHER **PATRICK NAPIER**
patrick.napier@rocksound.tv • TEL: 0207 877 8779

EDITORIAL
CREATIVE DIRECTOR **RYAN BIRD**
ryan.bird@rocksound.tv

HEAD OF CONTENT **ANDY BIDDULPH**
andy.biddulph@rocksound.tv

ASSOCIATE EDITOR **ROB SAYCE**
rob.sayce@rocksound.tv

DIGITAL CONTENT MANAGER **BRII JAMIESON**
brii.jamieson@rocksound.tv

MULTIMEDIA MANAGER **JAMES WILSON-TAYLOR**
james.wilson-taylor@rocksound.tv

SENIOR CONTRIBUTOR **JACK ROGERS**
jack.rogers@rocksound.tv

ART
DESIGNER **KELLY CHALLIS**
kelly.challis@rocksound.tv

VIDEO EDITOR **BECKY DORGAN**
becky.dorgan@rocksound.tv

COMMERCIAL
ADVERTISING DIRECTOR **BEN CRUDDINGTON**
ben.crudgington@rocksound.tv • Tel: 0207 877 8776

PUBLISHER **PATRICK NAPIER**
patrick.napier@rocksound.tv • TEL: 0207 877 8779

EDITORIAL
HEAD OF CONTENT **ANDY BIDDULPH**
andy.biddulph@rocksound.tv

ASSOCIATE EDITOR **ROB SAYCE**
rob.sayce@rocksound.tv

ACTING DIGITAL CONTENT MANAGER **JACK ROGERS**
jack.rogers@rocksound.tv

MULTIMEDIA MANAGER **JAMES WILSON-TAYLOR**
james.wilson-taylor@rocksound.tv

ART
DESIGNER **KELLY CHALLIS**
kelly.challis@rocksound.tv

VIDEO EDITOR **BECKY DORGAN**
becky.dorgan@rocksound.tv

COMMERCIAL
ADVERTISING MANAGER **HENRY TUCKER**
henry.tucker@rocksound.tv

EXECUTIVE DIRECTOR **SIMON SIMMONS**
simon@rocksound.tv

EDITORIAL
BRAND DIRECTOR **ANDY BIDDULPH**
andy.biddulph@rocksound.tv

ACTING DIGITAL CONTENT MANAGER **JACK ROGERS**
jack.rogers@rocksound.tv

MULTIMEDIA MANAGER **JAMES WILSON-TAYLOR**
james.wilson-taylor@rocksound.tv

ART
DESIGNER **KELLY CHALLIS**
kelly.challis@rocksound.tv

COMMERCIAL
HEAD OF ECOMMERCE **PATRICK NAPIER**
patrick.napier@rocksound.tv

ADVERTISING EXECUTIVE **BAYLEE SOWTER-HALLING**
baylee.sowter@rocksound.tv

Źródło: od lewej: „Rock Sound” luty 2020, maj 2020 i grudzień 2020

Dzięki analizie danych poczyniono następujące spostrzeżenia: w 2020 r. Patrick Napier zmienił pozycję na szefa e-commerce, a w roli redaktora naczelnego zastąpił go Simon Simmons. Zredukowana została sekcja edytorialna – z 6 do 4, a następnie 3 osób. Można to wytłumaczyć spadkiem liczby artykułów, a co za tym idzie, mniejszym zapotrzebowaniem kadrowym. W latach 2020–2021 w tworzenie periodyków byli zaangażowani także: Andy Biddulph, Ryan Bird, Kelly Challis, Ben Crudgington, BeckyDorgan, BriiJamieson, Patrick Napier, Rob Sayce, Simon Simmons, BayleeSowter-Halling, Henry Tucker i James Wilson-Taylor. Skład redakcji z grudnia 2020 r. pozostał bez zmian do końca 2021 r.

Podsumowanie

W profilu w serwisie LinkedIn redakcja „Rock Sound” stwierdza, że jest „najlepszym światowym źródłem wiedzy o muzyce alternatywnej”. Po analizie zawartości tego czasopisma można wysnuć wniosek, że to założenie jest prawdziwe. „Rock Sound” to interesujący periodyk na temat muzyki rockowej nie tylko z Wielkiej Brytanii, ale również ze świata. Biorąc pod uwagę strukturę czasopisma i podejmowane przez redakcję zagadnienia, można powiedzieć, że treści zawarte w „Rock Sound” są ciekawe i odznaczają się dużą różnorodnością. Redaktorzy magazynu piszą o konkretnych artystach, zarówno znanych, jak i mniej popularnych. Starają się przedstawić ich sylwetki i karierę muzyczną w osobisty i inspirujący sposób. Jest to dobry pomysł na stworzenie interesującego charakteru czasopisma muzycznego, które może przyciągnąć uwagę zarówno fanów konkretnego zespołu, jak również inne osoby.

Jak wspomniano powyżej, redakcja czasopisma stara się promować nowych artystów, przez co pomaga rozwijać ich kariery i zdobywać nowych fanów

wykonawcom, którzy mogą tego potrzebować. Jak wykazała analiza, magazyn jest bogatym źródłem wiedzy o muzyce ze względu na dużą (467) i urozmaiconą liczbę prezentowanych artystów, będących przedstawicielami rozmaitych gatunków muzycznych, takich jak rock, pop, metal i punk oraz ich podgatunki. Wywiady przeprowadzane z muzykami są ciekawe, stałe działy i rubryki są unikatowe i interesujące, a oprawa graficzna jest minimalistyczna oraz przyjemna dla oka. Nawet przez trudne czasy pandemii COVID-19 czasopismo utrzymało swój narzucony wcześniej poziom, zmniejszając jedynie objętość i zmieniając skład redakcji. W połączeniu ze stroną internetową i mediami społecznościowymi periodyku odbiorcy mogą zdobyć rozległą wiedzę na temat świata muzyki rockowej i alternatywnej.

Bibliografia

- About us (2023). W: *Rock Sound* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: <https://rocksound.tv/about-us>
- Best Sellers in Crafts&Hobbies Magazines (2023). W: *Amazon UK* [online]. Pobrano 5 maja 2023 r., z: <https://www.amazon.co.uk/Best-Sellers-Crafts-Hobbies-Magazines/zgbs/digital-text/9837490031>
- Consumer Magazines Combined Total Circulation Certificate: January to December 2016 (2016). W: *Audit Bureau of Circulations* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: <https://www.abc.org.uk/product/8230>
- History of British newspapers (2023). W: *Wikipedia* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_British_newspapers
- Hobby W: *Słownik Języka Polskiego PWN* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: <https://sjp.pwn.pl/szukaj/hobby.html>
- Maślanka, Julian (1976). *Encyklopedia wiedzy o prasie*. Kraków: RSW.
- Mass media in the United Kingdom (2023). W: *Wikipedia* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: https://en.wikipedia.org/wiki/Mass_media_in_the_United_Kingdom#
- Mikosz, Joanna (2012). Segmentacja polskiej prasy muzycznej. *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Litteraria Polonica*, 17, 147–161.
- Newspaper industry in the United Kingdom – statistics & facts. W: *Statista* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: <https://www.statista.com/topics/5932/newspaper-industry-uk/#topicOverview>
- Pisarek, Walery (2001). *Słownik terminologii medialnej*. Kraków: Universitas.
- Rock and roll. W: *Wikipedia* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: https://pl.wikipedia.org/wiki/Rock_and_roll
- Rock music summary. W: *Britannica* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: <https://www.britannica.com/summary/rock-music>
- Rock music. W: *Britannica* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: <https://www.britannica.com/art/rock-music>
- Rock music. W: *Wikipedia* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: https://en.wikipedia.org/wiki/Rock_music#cite_note-studwell-3
- Rock Sound Media Pack 2015. W: *SlideShare* [online]. Pobrano 5 maja 2023 r., z: <https://www.slideshare.net/owenantoinelewis/rock-sound-media-pack>

- Rock Sound Media Pack Summer 2013 (2017). W: *SlideShare* [online]. Pobrano 5 maja 2023 r., z: <https://www.slideshare.net/LewisAllen2000/rock-sound-media-pack-71288676>
- Rock Sound*. Nr 243. Wrzesień 2018.
- Rock Sound*. Nr 244. Październik 2018.
- Rock Sound*. Nr 260. Styczeń 2020.
- Rock Sound*. Nr 261. Luty 2020.
- Rock Sound*. Nr 262. Marzec 2020.
- Rock Sound*. Nr 263. Kwiecień 2020.
- Rock Sound*. Nr 264. Maj 2020.
- Rock Sound*. Nr 268. Lato 2020.
- Rock Sound*. Nr 273. Styczeń 2021.
- Rock Sound. W: *Discogs* [online]. Pobrano 5 maja 2023 r., z: <https://www.discogs.com/label/38736-Rock-Sound>
- Rock Sound. W: *LinkedIn* [online]. Pobrano 5 maja 2023 r., z: https://uk.linkedin.com/company/rock-sound?trk=public_profile_experience-item_profile-section-card_subtitle-click
- Rock Sound. W: *PocketMags* [online]. Pobrano 5 maja 2023 r., z: <https://pocketmags.com/rock-sound-magazine>
- Rock Sound (2023). W: *Wikipedia* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: https://en.wikipedia.org/wiki/Rock_Sound
- Rock (2023). W: *Wikipedia* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Rock>
- Słupek, Lucyna (2004). Rynek mediów w Wielkiej Brytanii. Wybrane zagadnienia, W: *Media a integracja europejska*. Red. Teresa Sasińska-Klas, Agnieszka Hess. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Top 10 U.K. Newspapers by Circulation (2022). W: *Agility PR Solutions* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: <https://www.agilitypr.com/resources/top-media-outlets/top-10-uk-newspapers-by-circulation/>
- Wielka Brytania. Środki przekazu. W: *Encyklopedia PWN* [online]. Pobrano 1 lutego 2023 r., z: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Wielka-Brytania-Srodki-przekazu;4575705.html>
- Zawrotniak, Czesława (2017). Czasopisma muzyczne jako obszar międzynarodowej współpracy bibliotek. *Biuletyn EBIB*, 4 (174).

In the circle of rock and alternative music. Analysis of the content of the music magazine "Rock Sound" in 2020–2021

ABSTRACT: "Rock Sound" is a British music magazine. The aim of the article is to analyze the issues of the magazine published in 2020 and 2021. On the basis of the conducted press analysis, the characteristics and structure of the magazine issues, the presented journalistic genres and the language layer were discussed. Changes in the magazine caused by the COVID-19 pandemic were explained and special issues of the magazine were presented. The article aims to bring the magazine in question closer to a wider audience.

KEYWORDS: "Rock Sound", hobby press, music press, UK press market